

Motion till riksdagen 2024/25:1089

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Femårsregel som komplement till den sexuella myndighetsåldern

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att utreda förutsättningarna för att införa en femårsregel som komplement till den sexuella myndighetsåldern och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Rättsligt får en 60-åring ha sex med en 15-årig tjej så länge hon vill och inte har en beroendeställning till mannen. Sedan kan man fråga sig hur en beroendeställning ska definieras. En 15-årig tjej eller kille har inte vuxit klart fysiskt och ej heller utvecklat fullt ut mentalt. Om man ser på en 15-åring kan man i de flesta fall se att det är ett barn. Barn är allt som oftast uppfostrade till att ha respekt för och lyssna på vuxna, och de har heller ingen egen ekonomi. Därmed hamnar barn alltid i en beroendeställning till en äldre person som de har en relation till. I synnerhet om en person erbjuder pengar som barnet normalt sett inte har tillgång till. Den sexuella myndighetsåldern skapar en möjlighet för vuxna att utnyttja barn. I samtyckeslagen finns redan en bestämmelse om att man inte kan samtycka till sexuella handlingar om man befinner sig i beroendeställning. År 2014 visade Stiftelsen Allmänna Barnhusets undersökning att 20 % av alla barn blev utsatta för sexualbrott och den siffran har varit konstant. I den senaste undersökningen från augusti år 2021 var siffran uppe på 25 %. Det motsvarar 8 barn i en normalstor skolklass. Tonårsbarn i åldern 15–17 år är särskilt utsatta för här brister lagskyddet. Vi måste stärka lagarna så att vuxna människor som har en hög åldersskillnad inte ska kunna ta sig rätten att ha sex med barn mellan 15 och 18 år. Med en femårsregel i åldersskillnad mellan ett tonårsbarn och en vuxen vid sexuellt umgänge skulle ett tonårsbarn mellan 15 och 17 år få samma lagliga skydd som ett barn som är under 15 år.

Den sexuella myndighetsåldern eller den så kallade byxmyndighetsåldern är idag 15 år. Den ska vara kvar men den behöver kompletteras med en ”byxskyddslag” för tonåringar

som är över 15 men under 18 år. Det skulle innebära att det införs en femårsregel i åldersskillnad mellan tonårsbarn och vuxen vid sexuellt umgänge. På detta sätt får barn mellan 15 och 17 år samma lagliga skydd som barn under 15 år. Lagen ska dock inte förhindra att unga utforskar sin sexualitet tillsammans med andra men den ska förhindra att äldre vuxna utnyttjar barn. Femårsregeln skulle innebära att en person som har mer än 5 år i åldersskillnad i förhållande till åldersspannet 15–17 år och som utför en sexuell handling döms för våldtäkt mot barn till fängelse i lägst två och högst sex år. Den som utför en sexuell handling med ett barn under 18 år och som genomför en handling med samtycke med ett barn som har fyllt femton år och där åldersskillnaden inte är mer än fem år ska inte dömas till ansvar (femårsregeln).

Marléne Lund Kopparklint (M)